

"EVERY MONDAY, A STEP TOWARDS
INVESTMENT KNOWLEDGE"

کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی اصفهان
(دوشنبه های سرمایه‌گذاری)

ISIM
ISSUE 38

6 OCTOBER 2025

دوشنبه ۱۴ مهرماه ۱۴۰۴

هوش مالی در سایه
ابهام سیاسی

از نرخ ترس تا نرخ واقعی:
راهنمای سرمایه‌گذاری
نیمه دوم سال

طلا، ارز، سهام: مثلث بقا در
بازارهای پرریسک

اقتصاد مقاوم،
سرمایه‌گذاری
هوشمند

اصفهان در مسیر سرمایه‌گذاری مقاوم

اتاق بازرگانی
صنایع، معادن و کشاورزی
اصفهان
ISFAHAN CHAMBER OF COMMERCE
INDUSTRIES, MINES AND AGRICULTURE

Isfahan Chamber of Commerce, Industries, Mines and Agriculture (ECCIMA)

مقدمه: اقتصاد در تقاطع سیاست، روان‌شناسی و بازار

اقتصاد ایران در نیمه نخست سال ۱۴۰۴ صحنه تحولاتی غیرخطی بود: از ظهور ناگهانی مذاکرات غیرمستقیم با قدرت‌های جهانی تا فعال‌شدن مجدد مکانیسم «ماشه» تحریم‌ها. این دوگانگی، بین امید به کاهش تنش‌ها و ترس از تشدید بحران، نه تنها رفتار سرمایه‌گذاران، بلکه ساختار بازارهای مالی را دگرگون کرده است.

در چنین شرایطی، تصمیم‌گیری مالی دیگر صرفاً تابعی از معیارهای کلان اقتصادی نیست؛ بلکه تحت تأثیر ریسک سیاسی، انتظارات روانی و ساختارهای نهادی نوظهور (مانند بازار دوم ارز) شکل می‌گیرد. این گزارش با تلفیق داده‌های رسمی (اظهارات رئیس‌کل بانک مرکزی در اتاق بازرگانی اصفهان) و یافته‌های تجربی (نظرسنجی ۱۶۱ کارشناس بازار سرمایه در روزنامه دنیای اقتصاد)، چارچوبی جامع برای سیاست‌گذاری مالی هوشمند در نیمه دوم سال ارائه می‌دهد.

۱. بازار ارز: از «نرخ ترس» به «نرخ واقعی» تحول ساختاری در سیاست ارزی

۱-۱. یافته‌های کلیدی از اظهارات رئیس‌کل بانک مرکزی
در سفر اخیر خود به اصفهان، محمدرضا فرزین رئیس‌کل بانک مرکزی، دو اطلاعات کلیدی را آشکار ساخت:

- نرخ بازار دوم ارز در چهارشنبه، ۹ مهر ۱۴۰۳: ۹۲,۰۰۰ تومان
- نرخ قبل از اجرای سیاست «اسنپ‌بک» (احتمالاً ابتدای مهر ۱۴۰۳): بین ۷۵,۰۰۰ تا ۸۰,۰۰۰ تومان
- فاصله نرخ بازار دوم با نرخ غیررسمی («نرخ ترس»): ۱۲,۰۰۰ تومان
بنابراین، نرخ ترس در ۹ مهر ۱۴۰۴ $\approx$ ۱۰۴,۰۰۰ تومان

۲-۱. تحلیل اقتصادی این روند

این داده‌ها سه نکته بنیادین را آشکار می‌کنند:

- رشد ۱۵٪ی نرخ رسمی در کمتر از یک هفته نشان‌دهنده فشار تقاضای وارداتی یا کاهش موقت عرضه است، اما بانک مرکزی این نوسان را «واقعی» و نه «هیجانی» می‌داند.
- شکاف ۱۲ هزار تومانی بین بازار رسمی و غیررسمی، گواهی بر شکست بازار سیاه در تولید اعتماد است.
- ورود گروه‌های جدید صادرکننده (غذا، فلز، پتروشیمی) و عرضه مستقیم اسکناس، ظرفیت‌های جدیدی برای تثبیت نرخ ایجاد کرده است.

۱-۳. پیام سیاستی برای اصفهان

- اصفهان با ظرفیت‌های منحصر به فرد در صنایع غذایی، فرآوری کشاورزی و شیمی، می‌تواند از این تحول سود ببرد:
- صادرکنندگان محلی باید فوراً برای عرضه ارز در بازار دوم اقدام کنند.
 - این اقدام نه تنها به دریافت نرخ واقعی منجر می‌شود، بلکه اعتبار بین‌المللی برای تولیدکنندگان ایجاد می‌کند.

۲. بازار سرمایه: رشد پرنوسان در سایه ریسک سیاسی

۱-۲. یافته‌های نظرسنجی «دنیای اقتصاد» (مرداد ۱۴۰۴)

- ۶۳٪ کارشناسان: «ریسک سیاسی» مهم‌ترین عامل تأثیرگذار بر بازار سرمایه
- ۶۰٪ بورس در نیمه دوم سال صعودی اما پرنوسان خواهد بود
- بیش از ۵۰٪ طلا را جذاب‌ترین گزینه سرمایه‌گذاری می‌دانند

۲-۲. تحلیل روان اقتصادی

- این آمارها نشان می‌دهد که:
- اقتصاد ایران همچنان گروگان سیاست است.
 - تورم بالا، از یک سو درآمد شرکت‌های صادرات محور را افزایش می‌دهد، از سوی دیگر خرید قدرت واقعی سهامداران را کاهش می‌دهد.
 - رشد بورس بیشتر به عنوان جبران عقب‌ماندگی نسبت به طلا و ارز تلقی می‌شود، نه نشانه سلامت ساختاری.

۳. اولویت‌های سرمایه‌گذاری: گرایش به دارایی‌های امن

دارایی طلا: سهم ترجیحی : بیشتر از ۵۰٪ نقش استراتژیک : پناهگاه امن، پوشش تورم، نقدشوندگی بالا
دارایی سهام: سهم ترجیحی : ۳۴٪ پتانسیل نقش استراتژیک : جبران عقب‌ماندگی، اما پرریسک
دارایی دلار: سهم ترجیحی : جایگاه دوم نقش استراتژیک : محافظت از ارزش پولی، تسهیل واردات
دارایی اوراق درآمد ثابت: سهم ترجیحی : کمترین جذابیت نقش استراتژیک بازده واقعی منفی در شرایط تورمی

این روند نشان‌دهنده گذار از فاز «کسب سود» به فاز «حفظ سرمایه» است.

۴. صنایع مقاوم: موتور محرکه سرمایه‌گذاری آینده

کارشناسان سه گروه صنعتی را در معرض کمترین تأثیر تحریم‌ها می‌دانند:

۱. فرآورده‌های نفتی (پالایشگاه‌ها)

○ خرید خوراک با نرخ ریالی + فروش با قیمت جهانی

○ سودآوری مضاعف در شرایط جهش ارزی

۲. صنایع شیمیایی و غذایی

○ تقاضای جهانی پایدار

○ انعطاف در صادرات غیرمستقیم

۳. سیمان و دارو

○ تقاضای داخلی غیرکشش‌پذیر

○ حمایت‌های دولتی ضمنی

پیشنهاد ویژه برای اصفهان

- صندوق‌های سرمایه‌گذاری صنعتی هدفمند تشکیل شود.
- برندسازی جهانی برای محصولات محلی آغاز گردد.

۵. راهبرد پیشنهادی: سبد سرمایه‌گذاری هوشمند برای نیمه دوم سال

طلا (سکه/آبشده): ۴۰-۵۰٪ هدف: بیمه اقتصادی در برابر ریسک سیاسی
سهام و تولید در صنایع مقاوم: (غذا، شیمی، انرژی) ۳۰-۴۰٪ هدف: بهره‌برداری از رشد
پرنوسان بورس

ارز (از طریق بازار دوم): ۱۰-۲۰٪ هدف: حفظ ارزش پولی و تسهیل واردات
اوراق درآمد ثابت: کمتر از ۱۰٪ هدف: تنها برای بخش‌های کوتاه‌مدت

جمع‌بندی نهایی: بین احتیاط و فرصت

نیمه دوم سال ۱۴۰۴ زمان تصمیم‌گیری‌های هوشمند، نه جسورانه است. در شرایطی که «ریسک سیاسی» سرعت باد اقتصاد را تعیین می‌کند، تنها راه بقا، انعطاف‌پذیری، تنوع و تمرکز بر دارایی‌های مقاوم است.

اتاق بازرگانی اصفهان، با بهره‌گیری از ظرفیت‌های صنعتی و کشاورزی استان، می‌تواند الگویی ملی برای سرمایه‌گذاری مقاوم ارائه دهد، الگویی که در آن، صادرات، امنیت سرمایه و هوش مالی سه پایه اصلی تصمیم‌گیری هستند.